

Grey Scale #13

DANES PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO

IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE

~~do użytku~~
~~sztabowego~~

Egz. Nr 1

T-132

Pptk dypl. Zenon BUKOWSKI

ZASADY OGÓLNE DZIAŁAŃ
ZACZEPNYCH WEDŁUG POGLĄDÓW
GŁÓWNYCH PAŃSTW NATO

(Wykład)

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASO WP
Archiwum Państwa Zwycięzców Europejskich

Nr ewid. _____

43642

WARSZAWA WRZESIEŃ 1982

9

**AKADEMIA
SZTABU GENERALNEGO**
IM. GENERAŁA BRONI
KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

JAWNE

~~do użytku~~
sluzbowego

Egz. Nr 1

T-132

Pptk dypl. Zenon BUKOWSKI

**ZASADY OGÓLNE DZIAŁAŃ
ZACZEPNYCH WEDŁUG POGLĄDÓW
GŁÓWNYCH PAŃSTW NATO**

(Wykład)

BIBLIOTEKA NAUKOWA AND WP
Archiwum Bielańskich Porządków

Nr owid. _____

43642

KATEDRA ROZPOZNANIA WOJSKOWEGO I ARMII OBCYCH

JAWNE

PODSTAWA
Ustawa z dnia 22 stycznia 1969 roku
art. 86 ust. 2
(Dz. U. Nr 11 poz. 95)
podpis

~~Do użytku
służbowego~~

"ZATWIERDZAM"
SZEF KATEDRY RW i AO

Egz.nr..... 1

Bolesław Szczepaniak
płk dypl. Bolesław SZCZEPANIAK

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

ZASADY OGÓLNE DZIAŁAŃ ZACZEPNYCH W/G POGLĄDÓW GŁÓWNYCH
PAŃSTW NATO

/Wykład/

ppłk dypl. Zenon BUKOWSKI

BIBLIOTEKA NAUKOWA 430 WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych

Nr ewid.

~~43642~~

SPIS TREŚCI

1. Zasady ogólne.
2. Sposoby przechodzenia wojsk do natarcia.
3. Formy manewru w natarciu.
4. Organizacja wsparcia ogniowego.

Zakończenie.

Uwaga : Schematy wymienione w wykładzie znajdują się w banku informacji Katedry RW i AO.

1. ZASADY OGÓLNE

Zgodnie z założeniami oficjalnej i obowiązującej w NATO strategii "elastycznego reagowania" oraz jej regionalno-europejską odmianą w postaci koncepcji strategicznej "~~obrony~~ wysuniętej", ^{zob. rubriczy} starcie zbrojne między państwami NATO i Układu Warszawskiego może mieć charakter konfliktu ograniczonego lub powszechnej wojny jądrowej.

Główną cechą strategii NATO, jako koalicyjnej strategii agresywnego bloku jest to, że była ona opracowywana, rozwijana i zmieniona pod wpływem jednolitej agresywnej polityki imperializmu, a przede wszystkim amerykańskiego.

Ograniczony konflikt zbrojny, według oceny dowództwa N A T O, może wystąpić na jednym lub kilku lądowych teatrach działań wojennych, czy też w jednym lub kilku morskich rejonach strefy NATO.

W pierwszym etapie ograniczonego konfliktu zbrojnego działania bojowe mogą być prowadzone wyłącznie środkami konwencjonalnymi. Jednakże w trakcie rozszerzania się konfliktu do skali dużych operacji, gdy siły zbrojne NATO staną w obliczu porażki, przewiduje się przejście do działań z użyciem broni jądrowej już w pierwszych dniach konfliktu zbrojnego.

W razie wybuchu powszechnej wojny jądrowej, siły zbrojne NATO zamierzają wykonać natarcie jądrowe na całym ETW lub wybranym TDW. Za najefektywniejszy sposób rozpoczęcia powszechnej wojny uważa się zawczasu przygotowane uderzenie zaskakujące. Umożliwia ono przechwycenie strategicznej inicjatywy już od początku wojny oraz radykalną zmianę

sytuacji i stosunku sił na korzyść wykonującego uderzenie z zaskoczenia.

Niezależnie od stosowanych środków walki, działania zaczepne uważa się za podstawowy rodzaj działań bojowych zapewniający osiągnięcie powodzenia, w walce, tj. rozbicie lub zniszczenie wojsk przeciwnika, załamanie jego woli do stawiania oporu oraz opanowanie zajmowanego przez niego terytorium. Ponadto pozwalają one na przejęcie inicjatywy, narzucenie swej woli przeciwnikowi, skierowanie działań bojowych w pożądanym kierunku, wykorzystanie słabych stron przeciwnika i reagowanie w porę na rozwijającą się sytuację bojową.

Zgodnie z poglądami dowództwa NATO współczesne działania zaczepne powinno ~~by~~ charakteryzować:

- dużą siłą rażenia ogniowego na całą głębokość ugrupowania obronnego przeciwnika/ konwencjonalnego i jądrowego/ wojsk lądowych i lotnictwa taktycznego;
- wysoki stopień manewrowości lądowej i powietrznej;
- duże tempo działania;
- szerokie stosowanie desantów powietrznych, działań rajdowych oraz innych form działań manewrowych;
- posiadanie silnych, ruchliwych i odpowiednio wspartych odwodów;
- dążenie do uzyskania zaskoczenia i utrzymania inicjatywy;
- posiadanie wystarczających zapasów materiałowych.

Myslą przewodnią natarcia powinno być stałe i nieprzerwane wywieranie nacisku na broniącego się przeciwnika, prowadzenie działań w ugrupowaniu rozśrodkowanym przy silnym wsparciu ogniowym.

Możemy zatem powiedzieć, że zgodnie z poglądami natowskich ekspertów wojskowych istota natarcia polega na obezwładnieniu przeciwnika bronią jądrową i chemiczną, ogniem artylerii, uderzeniami lotnictwa taktycznego i lotnictwa sił lądowych, artylerii okrętowej i lotnictwa morskiego /w działaniach na kierunkach nadmorskich/ oraz na gwałtownym wdarciu się oddziałów w głąb ugrupowania przeciwnika w celu rozbicia lub zniszczenia jego siły żywej i sprzętu bojowego oraz uchwycenia obiektów, rubieży i rejonów decydujących o trwałości jego obrony.

Zasadniczym celem natarcia jest rozbicie określonego zgrupowania przeciwnika, opanowanie ważnych rejonów lub rubieży mających decydujący wpływ na prowadzenie dalszego natarcia oraz załamanie woli przeciwnika do stawiania dalszego oporu.

W regulaminach sił lądowych państw NATO nie podaje się konkretnych norm operacyjno-taktycznych, natomiast podkreśla się, że we współczesnych warunkach związkom i oddziałom, należy wyznaczać pasy /odcinki/ natarcia o takiej szerokości, aby zapewnić im możliwość odpowiedniego rozśrodkowania sił i środków, a z drugiej strony, zapewnić możliwość stworzenia dostatecznie silnych zgrupowań uderzeniowych i wykonania postawionych zadań. Pasy i odcinki natarcia określane są liniami rozgraniczenia wyznaczanymi zwykle według charakterystycznych i widocznych w terenie obiektów. Przy otwartych skrzydłach nie wyznacza się linii rozgraniczenia, lecz wskazuje tylko kierunek natarcia i obiekt do opanowania.

Pododdziałom, oddziałom, związkom i zgrupowaniom uderzeniowym stawiane są w natarciu zadania bliższe i następne. Treścią tych zadań jest zniszczenie określonego zgrupowania wojsk przeciwnika i opanowanie wyznaczonego rejonu lub obiektu. W regulaminach sił zbrojnych państw NATO podkreśla się, że zadania bliższe i następne wyznaczane są według konkretnych obiektów, których opanowanie pozwala na kontrolę danego rejonu lub ułatwi zniszczenie sił przeciwnika.

Szerokość pasa /odcinka/ natarcia, treść i głębokość zadań oraz przyjęte ugrupowanie zależą od następujących czynników:

- składu bojowego związku taktycznego /oddziału/;
- ilości otrzymanej amunicji jądrowej lub w odniesieniu do oddziałów - wsparcia ogniowego /w tym broni jądrowej/;
- celu działań i zamiaru przełożonego;
- charakteru obrony i ugrupowania przeciwnika;
- charakteru terenu.

Oddziałom, związkom i zgrupowaniom uderzeniowym w natarciu wyznacza się główny kierunek uderzenia i jeden lub więcej kierunków pomocniczych. Aby wykonać zadanie, tworzy się główne i pomocnicze zgrupowania uderzeniowe oraz odwód /drugi rzut/. Uderzenie główne wykonuje się z zasady na stosunkowo wąskim froncie w kierunku zasadniczego obiektu, którego opanowanie sprzyja wykonaniu otrzymanego zadania bojowego. W regulaminach podkreśla się, że w warunkach stosowania broni jądrowej główne uderzenie wykonuje się na najsilniejsze zgrupowanie przeciwnika, a w natarciu bez

jej stosowania - w najslabsze miejsce w jego ugrupowaniu.

Na pomocniczy kierunek uderzenia wydziela się minimum niezbędnych sił i środków. Zadaniem wojsk na tym kierunku jest działanie na korzyść zgrupowania wykonującego główne uderzenie, poprzez opanowanie terenu ułatwiającego manewr siłom głównym, wiązanie przeciwnika na zajmowanych pozycjach, mylenie i wprowadzanie w błąd co do głównego kierunku uderzenia, wymuszanie na przeciwniku przedwczesnego wprowadzenia jego odwodów na kierunki drugorzędne i uniemożliwienie mu dokonania manewru sił na główny kierunek uderzenia.

W natarciu wojska wykonują zadania w odpowiednim ugrupowaniu, które obejmuje:

- pierwszy rzut;
- odwód ogólnowojskowy /drugi rzut/;
- zgrupowanie artylerii polowej;
- zgrupowanie artylerii przeciwlotniczej;
- desant powietrzny /spadochronowy lub śmigłowcowy/;
- odwody specjalne /inżynieryjny, chemiczny, przeciwpancerny, środków ogniowych - w tym amunicji przeciw i śmigłowców i ~~działek~~ szturmowych/;
- ~~rezerwa~~ odwód /w warunkach działania bez styczności z przeciwnikiem/.

Ugrupowanie
dowodzenie

Dowodzenie wojskami w natarciu z użyciem broni jądrowej jest z reguły zdecentralizowane, a oddziały, związki i zgrupowania uderzeniowe działają w dużym stopniu niezależnie, kierując się jedynie wytycznymi dowódcy szczebla nadrzędnego. W tych warunkach pododdziały i oddziały wsparcia ogniowego oraz zabezpieczenia bojowego i tyłowego są przydzielane oddziałom i związkom działającym na określonych kierunkach.

W natarciu bez użycia broni jądrowej dowodzenie wojskami jest scentralizowane, szczególnie dowodzenie środkami ogniowymi

oraz oddziałami zabezpieczenia bojowego i tyłowego. Dowódca szczebla nadrzędnego osobiście kieruje przebiegiem działań bojowych.

Zgodnie z zasadami amerykańskich regulaminów polowych, działania zaczepne oddziałów i związków sił lądowych dzielą się na pięć etapów: zbliżanie, rozpoznanie walką, atak /natarcie równoczesne/, rozwijanie powodzenia i pościg.

2. SPOSOBY PRZECHODZENIA WOJSK DO NATARCIA.

Według poglądów zachodnich, pod pojęciem przechodzenia wojsk do natarcia należy rozumieć kolejne ich działania od momentu otrzymania sygnału na wyprowadzenie z garnizonu lub miejsce postoju /rejonów ześrodkowania/ do czasu rozpoczęcia ataku.

W zależności od zaistniałej sytuacji /w bezpośredniej styczności lub bez styczności z przeciwnikiem/, charakteru obrony przeciwnika /obrona zawczasu przygotowana lub doraźnie zorganizowana/, treści zadania bojowego, poziomu wyszkolenia bojowego wojsk własnych i przeciwnika, stopnia zagrożenia użyciem broni masowego rażenia, warunków terenowych itp. wojska mogą przechodzić do natarcia z marszu /z podejściem z głębi/ lub z bezpośredniej styczności z przeciwnikiem.

Natarcie z marszu /schemat/ jest sposobem przejścia wojsk do działań zaczepnych, w którym oddziały i związki wychodzą z głębi /miejsca stałej dyslokacji lub rejonów alarmowych/ bezpośrednio na rubież wyjściową do natarcia, bez zatrzymywania się w rejonach rozwijania operacyjnego,

lub też po zajęciu na krótko rejonów operacyjnego rozwinięcia oddalonych od linii frontu /granicy państwowej/ o 30-80 km.

Najlepiej przystosowane do prowadzenia natarcia z marszu są związki pancerne. Uważa się, że natarcie z marszu sprzyja zmniejszeniu strat wojsk własnych. Przy tym sposobie natarcia występują jednak duże trudności w utrzymaniu ciągłego dowodzenia wojskami, organizowaniu współdziałania i wykonaniu przygotowania ogniowego.

W wypadku zajmowania przez wojska na krótko rejonów ześrodkowania, odległości między poszczególnymi pododdziałami powinny wynosić nie mniej niż 4-6 km, co w przypadku uderzenia jądrowego o mocy 100 KT może spowodować porażenie nie więcej niż jednego batalionu /dywizjonu/ lub pododdziału tyłowego. Ogólna powierzchnia rejonu ześrodkowania dywizji w tym wypadku może wynosić do 600 km².

Natarcie z bezpośredniej styczności z przeciwnikiem /schemat/ ma miejsce wówczas, gdy zajmowana przez wojska rubież, względnie rejon ześrodkowania, jest jednocześnie rejonem wyjściowym do natarcia. Będzie on przeważnie stosowany przy przechodzeniu z obrony do natarcia. Podkreśla się, że sposób ten może być wymuszony przez przeciwnika.

W zależności od sytuacji taktyczno-operacyjnej, stosowania broni jądrowej lub nie, wojska przechodzą do natarcia po uprzednim przegrupowaniu i luzowaniu broniących się oddziałów lub bez wykonywania tych przedsięwzięć.

Zaletą tego sposobu przejścia do natarcia jest to, że wojska mogą być gotowe do ataku w dowolnym czasie, natomiast

wadą jest ich wrażliwość na uderzenia jądrowe i lotnictwa oraz ogień artylerii przeciwnika.

3. FORMY MANEWRU W NATARCIU.

Natarcie pozwala na pełne wykorzystanie skutków użycia broni jądrowej i innych środków rażenia. Charakteryzuje się dużą manewrowością wojsk oraz wysokim tempem i działaniem na dużą odległość. Umiejętne i celowe wykorzystanie skutków użycia broni jądrowej, silnego ognia konwencjonalnych środków rażenia oraz zdecydowane działanie wojsk lądowych, duża ich ruchliwość i wysokie tempo prowadzenia działań są podstawą powodzenia w natarciu.

W siłach zbrojnych NATO podstawowymi formami ^{manewru} w natarciu są: przełamanie /uderzenie czołowe w RFN/ natarcie czołowe i oskrzydlenie oraz jego odmiany - oskrzydlenie dwustronne, obejście i okrążenie. Ponadto w siłach zbrojnych Stanów Zjednoczonych jako formę manewru, przewiduje się przenikanie.

Przełamanie jest podstawową formą manewru na współczesnym polu walki. Polega ono na wykonaniu zmasowanego uderzenia ogniowego bronią jądrową, lotnictwem taktycznym i artylerią, a następnie - w ślad za nim - na niezwłocznym przejściu głównego zgrupowania wojsk pancernych i zmechanizowanych do zdecydowanego natarcia, w celu dokonania wyłomu w obronie przeciwnika naruszenia jej spójności na wybranym kierunku działań, rozciągnięcia ugrupowania broniących się wojsk i zniszczenia ich oraz stworzenia warunków do rozwijania powodzenia.

Przełamanie stosuje się wówczas, gdy w obronie przeciwnika brak jest luk i otwartych skrzydeł, broni się na szerokim

froncie, posiada słabe miejsca w obronie, a teren i warunki działania sprzyjają dokonaniu wyłomu w jego obronie. Przy dużej przewadze w siłach i środkach, przełamanie może być dokonywane na kilku kierunkach.

Przełamanie obejmuje trzy następujące etapy działania:

- przełamanie przedniego skraju obrony przeciwnika i dokonanie w nim wyłomu;
- rozszerzenie wyłomu;
- oskrzydlenie /okrażenie/ i rozbicie lub zniszczenie przeciwnika i opanowanie nakazanych obiektów decydujących o trwałości obrony.

Przełamanie wymaga poprzedzenia go silnym przygotowaniem ogniowym wszystkimi środkami ogniowymi będącymi w dyspozycji organizatora przełamania.

Natarcie czołowe /schemat/ polega na wykonaniu uderzenia na całej szerokości pasa natarcia w celu rozbicia i zniszczenia słabszego pod względem liczebnym przeciwnika lub wiązania jego sił dla zabezpieczenia działań na innym kierunku oraz rozwinięcia innych form manewru. Ten rodzaj manewru prowadzi się również w celu wprowadzenia w błąd przeciwnika co do rzeczywistego kierunku głównego uderzenia. Stosowany jest najczęściej w działaniach skierowanych na rozwinięcie powodzenia z równoczesnym wykonywaniem oskrzydlenia, a także w czasie odpierania kontrataków i przeciwuderzeń przeciwnika.

Stosowany głównie na szczeblu KA i AP. Dywizje mogą prowadzić natarcie czołowe tylko w czasie rozwijania powodzenia

Oskrzydlenie /schemat/ polega na wykobaniu głównego uderzenia na skrzydło lub w lukę w obronie przeciwnika, w celu opanowania rubieży i obiektów na jego bliższych tyłach, zdeorganizowania dowodzenia, odcięcia dróg manewru i odwrotu oraz stwórczenia pozostałym siłom warunków do wykonania uderzenia od czoła.

Aby utrzymać wysokie tempo natarcia, związki i oddziały zgrupowania oskrzydlającego unikają starcia z siłami głównymi przeciwnika, niszcząc jednocześnie uderzeniami broni jądrowej, lotnictwa i artylerii te jego siły, które mogą hamować tempo działań. W tym czasie wojska działające od czoła wiążą siły przeciwnika nie dając im możliwości wycofania się i jednocześnie - w granicach zasięgu swoich środków - wspierają ogniem zgrupowanie wykonujące oskrzydlenie.

Dowództwo NATO dużą wagę przywiązuje do oskrzydlenia drogą powietrzną, nazywanego często oskrzydleniem pionowym. Pododdziały są w tym wypadku przerzucane na śmigłowcach lub zrzucone jako desant spadochronowy. Regulaminy państw NATO nie zalecają stosowania tego rodzaju manewru do opanowania obiektów umocnionych lub silnie bronionych.

- oskrzydlenie dwustronne /schemat/ polega na wychodzeniu na skrzydła sił głównych przeciwnika dwoma zbieżnie działającymi zgrupowaniami uderzeniowymi, z jednoczesnym prowadzeniem od czoła działań wiążących.

Podkreśla się, że umiejętnie przeprowadzenie oskrzydlenia dwustronnego powinno doprowadzić do okrążenia i zniszczenia określonego zgrupowania przeciwnika. Należy go wiązać z oskrzydleniem pionowym. Wykonywany jest z reguły na szczeblu korpusu i wyżej.

- obejście /schemat/ polega na obchodzeniu się głównych przeciwnika na jednym ze skrzydeł jego obrony i opanowaniu obiektów na głębokich tyłach, w celu wymuszenia na broniącym się odejścia z zajmowanych pozycji, odciągnięcia i związania walką znacznej części jego sił, a następnie rozbicia ich i zniszczenia. W obejściu w odróżnieniu od oskrzydlenia oddziały je wykonujące nie posiadają "styczności" ogniowej.

Dywizja wykonuje obejście z reguły w ramach działań korpusu lub armii polowej, jednak w określonych warunkach może wykonać ten manewr samodzielnie, wydzielając do zgrupowania dokonującego obejścia od jednej do dwóch brygad.

- okrażenie /schemat/ polega na wiązaniu walką określonego zgrupowania sił przeciwnika od czoła, ze skrzydeł i od tyłu, w celu rozbicia go, wzięcia do niewoli lub zniszczenia. Okrażenie może nastąpić także jako rezultat wykorzystania powodzenia wojsk własnych, wykonujących manewr oskrzydlenia lub obejścia. Przy wykonywaniu okrażenia, dużą rolę odgrywa czynnik zaskoczenia poprzez działanie desantów i silnych grup /oddziałów/ pancernych, w celu niespodziewanego odcięcia przeciwnikowi dróg manewru i odejścia.

Przenikanie /schemat/ jest formą manewru stosowaną przez wojska amerykańskie. Polega ono na skrytym przechodzeniu nacierających pojedynczo lub małymi grupami przez luki i nie obsadzone miejsca w obronie przeciwnika, do zawczasu wyznaczonych rejonów na jego tyłach, w celu ponownego zorganizowania się w pododdziały do wykonania określonych zadań bojowych, takich jak : niszczenie wyrzutni rakiet,

stanowisk dowodzenia, węzłów łączności, składów i punktów zaopatrywania, nękanie odwodów, wzbranianie wykorzystania dróg manewru, prowadzenie rozpoznania, destrukcyjne oddziaływanie na morale przeciwnika itp.

Najlepsze warunki do stosowania tej formy manewru upatruje się w działaniach na szerokim froncie, w terenie lesistym, bag~~ni~~nistym i pofałdowanym, w warunkach ograniczonej widoczności /ciemność, mgła, śnieżyca/ oraz w działaniach z użyciem broni jądrowej, zmuszających wojska do maksymalnego rozśrodkowania.

Dowodzenie pododdziałami wykonującymi manewr przenikania z reguły centralizowane jest na szczeblu dywizji, a w niektórych wypadkach - brygady.

4. ORGANIZACJA WSPARCIA OGNIOWEGO.

Wsparcie ogniowe natarcia, według poglądów zachodnich, obejmuje przygotowanie ogniowe oraz bezpośrednie i ogólne wsparcie nacierających wojsk ogniem wszystkich środków.

Przygotowanie ogniowe - polega na zmasowanym uderzeniu ogniowym na broniącego się przeciwnika wszystkimi znajdującymi się w dyspozycji dowódcy środkami, w celu zadania mu maksymalnych strat oraz zabezpieczenia ataku wojsk własnych na czołowe pozycje obrony i ich przełamania.

Przygotowanie ogniowe, jak i natarcie jądrowe w całości, zaleca się wykonywać z zaskoczenia, przeprowadzać w sposób zmasowany i w ściśle określonym czasie.

Wsparcie bezpośrednie i ogólne.

Podstawowym środkiem bezpośredniego i ogólnego wsparcia jest broń jądrowa. W działaniach bez jej stosowania - artyleria polowa, lotnictwo taktyczne i lotnictwo sił lądowych, a w natarciu na kierunku nadmorskim także artyleria okrętowa i lotnictwo sił morskich, zwłaszcza pokładowe.

Środki bezpośredniego i ogólnego wsparcia ogniowego natarcia wykorzystuje się głównie do obezwładnienia tych obiektów i celów przeciwnika /szczególnie jądrowych i przeciwpancernych/, które utrudniają wykonanie postawionego zadania.

Broń jądrowa w ogniowym wsparciu natarcia planuje się użyć do najistotniejszych i najważniejszych zadań:

- niszczenia środków napadu jądrowego przeciwnika;
- zabezpieczenia wysokiego tempa przełamania;
- zabezpieczenia wejścia do walki drugiego rzutu /odwodów/;
- odparcia kontrataków;
- stworzenia rubieży zaporowych i niszczenia podchodzących odwodów;
- niszczenia stanowisk dowodzenia, węzłów łączności i innych obiektów.

Planując ogniowe wsparcie natarcia, główną uwagę zwraca się na określenie kolejności wykonania uderzeń jądrowych.

Dywizja i korpus armijny otrzymują amunicję jądrową do wykonania postawionego im konkretnego zadania bojowego, natomiast armia polowa i grupa armii - na przeprowadzenie całej operacji.

Podstawowymi środkami przenoszenia broni jądrowej w dywizji, korpusie armijnym i w armii polowej są kierowane i niekierowane pociski raketowe i artyleria atomowa, natomiast na szczeblu grupy armii - lotnictwo taktyczne.

Amunicję jądrową przydzielaną związkom i zgrupowaniom konkretnego szczebla dzieli się na trzy części: dla podległych oddziałów i związków, dla środków przenoszenia danego szczebla oraz dla rezerwy przysługującej temu szczeblowi . Z kolei amunicję danego szczebla dzieli się według zadań zabezpieczenia ogniowego: na przygotowanie ogniowe, odparcie kontrataku itd.

W związkach taktycznych w czasie przygotowania natarcia szczegółowo planuje się użycie broni jądrowej na okres przygotowania ogniowego i zabezpieczenia wykonania zadania bliższego, natomiast w związkach operacyjnych i zgrupowaniach uderzeniowych - na czas wykonania pierwszego uderzenia jądrowego oraz na okres przygotowania ogniowego i zabezpieczenia wykonania zadania bliższego.

Broń chemiczna i biologiczna, według poglądów NATO, jest efektywnym środkiem wsparcia natarcia zarówno w warunkach stosowania, jak i bez użycia broni jądrowej. Traktuje się ją jako środek uzupełniający i wykorzystuje do zadania przeciwnikowi masowych strat w sile żywej.

Zastosowanie broni chemicznej i biologicznej uwzględnia się w planach wsparcia ogniowego wojsk, po otrzymaniu zezwolenia na jej wykorzystanie.

Artyleria polowa jest w natarciu bez użycia broni jądrowej podstawowym środkiem ogniowego przygotowania i wsparcia działań wojsk szczebla taktycznego.

Artyleryjskie zabezpieczenie natarcia obejmuje artyleryjskie przygotowanie i artyleryjskie wsparcie działań bojowych, które z kolei dzieli się na bezpośrednie wsparcie oddziałów pierwszego rzutu, ogólne wsparcie całości nacierających sił związków /zgrupowań/ oraz zabezpieczenie wprowadzenia do bitwy lub walki odwodów /drugich rzutów/.

Artyleryjskie przygotowanie, jest częścią składową ogniowego przygotowania natarcia, w czasie którego artyleria polowa obezwładnia i niszczy siłę żywą i środki ogniowe przeciwnika, zabezpieczając wyjście nacierającym oddziałom i związkom na rubież ich rozwinięcia do natarcia /ataku/.

Śmigłowce szturmowe w natarciu bez stosowania broni jądrowej stanowią wraz z artylerią polową główną siłę wsparcia ogniowego oddziałów i związków sił lądowych. Niszczą one sprzęt bojowy przeciwnika, głównie pancerny, a także jego siłę żywą, wykorzystując przeciwpancerne pociski raketowe i pokładową broń maszynową.

Lotnictwo taktyczne spełnia rolę szczególną w bezpośrednim wsparciu wojsk, polega ona na rażeniu i obezwładnianiu tych celów, które nie mogą być rażone ogniem lub niszczone bezpośrednimi uderzeniami wojsk lądowych.

W ramach bezpośredniego wsparcia lotnictwo taktyczne działa grupami do 30 samolotów, a nawet pojedynczymi samolotami, niszcząc stanowiska rakiet, SO artylerii polowej i przeciwlotniczej, wojska w rejonie ześrodkowania, ich sprzęt bojowy, SD, WŁ, składy, magazyny, węzły komunikacyjne i inne obiekty na głębokość do 80 km.

Istnieją dwa sposoby organizowania bezpośredniego wsparcia lotniczego:

⊖ planowe wsparcie lotnicze prowadzone według opracowanego i uzgodnionego planu, na podstawie zgłoszonych uprzednio zapotrzebowań wojsk lądowych;

⊖ nieplanowe wsparcie lotnicze realizowane dyżurującymi siłami lotnictwa taktycznego niezwłocznie po otrzymaniu pilnego zapotrzebowania.

Bezpośrednie wsparcie lotnicze wykonują jednostki lotnicze, których personel latający należy z reguły do tej samej narodowości co i skład osobowy związków wojsk lądowych.

Artyleria okrętowa i lotnictwo sił morskich wykorzystywane są do wsparcia natarcia wojsk lądowych działających na kierunkach nadmorskich. Wsparcie to zgrywane jest ściśle z ogniem nacierających oddziałów i związków sił lądowych oraz uderzeniami taktycznych sił powietrznych. Zadania bezpośredniego wsparcia lotniczego, wykonywane są siłami grup uderzeniowych lotnictwa pokładowego, bazowego lotnictwa morskiego i lotnictwa piechoty morskiej, natomiast zadania wsparcia artyleryjskiego - siłami artylerii okrętowej i pociskami raketowymi z okrętów wydzielonych specjalnie do bezpośredniego wsparcia batalionów i brygad oraz do ogólnego wsparcia dywizji i korpusów.

ZAKOŃCZENIE.

Omówione zagadnienia w wykładzie dają ogólny zarys poglądów państw NATO na prowadzenie działań zaczepnych. Stanowią one podstawą do samodzielnych studiów i dociekań w zakresie poglądów i zasad prowadzenia działań zaczepnych.

LITERATURA:

1. Kompendium sił zbrojnych głównych państw NATO.
2. Związki taktyczne i operacyjne w działaniach zaczepnych - Szt.Gen. 951/79.
3. Biuletyn wywiadowczy - Szt.Gen. Zarząd II Wyd. 1981 r.
4. Artykuły Wojskowego Przeglądu Zagranicznego.
5. Notatki z wykładów przedmiotu armie obce.

Wydrukowano w 3 egz.

Egz.nr. 1 - 3 Bibl.Nauk. OZS
Wyk. ppłk Bukowski
Druk. MB. dnia 4.10.82r.
Nr.ks. masz. pf 63/RW

BIBLIOTEKA NAUCZNA KUL. WP
Archiwum
~~243642~~

